

Sygn. akt III KO 28/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

w sprawie z wniosku A. W.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu

Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2012 r., sygn. akt II AKa 37/12

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 lipca 2015 r.,

zażalenia skazanego A.W. na zarządzenie Przewodniczącego III Wydziału

Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2015 r., III KO 28/15

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący III Wydziału Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku skazanego A.W. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2012 r., sygn. akt II AKa 37/12 zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 czerwca 2011 r., sygn. akt II K 166/09, albowiem A. W. wezwany do usunięcia braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania złożonego bez zachowania wymogu jego sporządzenia i podpisania przez adwokata (art. 545 § 2 k.p.k.), nie usunął tego braku w wyznaczonym terminie.

Na powyższe zarządzenie złożył zażalenie A.W., wnosząc o „rozpatrzenie zażalenia odnośnie wznowienia postępowania”. Skarżący podniósł, że wyznaczony uprzednio obrońca z urzędu nie stwierdził podstaw do wznowienia postępowania, co było wynikiem błędu. Nadto, wnioskodawca dodał, że z uwagi na trudną sytuację materialną i rodzinną nie stać go na ustanowienie obrońcy z wyboru.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Z analizy akt sprawy skazany wynika, że A. W. ponownie złożył wniosek o wznowienie postępowania obejmujący prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2012 r., II AKa 37/12 zmieniający wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 czerwca 2011 r., sygn. akt II K 166/09. Pierwszy tego rodzaju wniosek został zarejestrowany III Wydziale Karnym Sądu Najwyższego pod sygn. III KO 55/14. Zarządzeniem z dnia 12 września 2014 r. wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu w osobie adw. T. F. w celu zbadania przez niego podstaw wznowienia postępowania (k. 37 akt III KO 55/14). W dniu 23 października 2014 r. obrońca złożył opinię prawną o braku podstaw do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania, należycie motywując swoje stanowisko (k. 44-55 akt III KO 55/14).

W związku z tym zarządzeniem z dnia 5 grudnia 2014 roku odmówiono przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec nieusunięcia braków formalnych pisma i decyzja ta uprawomocniła się bez kontroli instancyjnej (k. 75-77 akt III KO 55/14).

W kolejnym postępowaniu toczącym się w sprawie z wniosku A. W. o wznowienie postępowania, obejmującego te same zagadnienia faktyczne i prawne, zarejestrowanego pod sygn. III KO 28/15, zarządzeniami z dnia 20 kwietnia 2015 r. oraz z dnia 11 maja 2015 r. wezwano skazanego do złożenia wniosku sporządzonego i podpisanego przez adwokata lub radcę prawnego, jednocześnie odmówiono mu wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu zbadania podstaw wznowienia postępowania, wobec faktu, że uprzednio wyznaczony z urzędu adwokat, stosownie do treści art. 84 § 3 k.p.k., przedstawił opinię prawną tyczącą wznowienia postępowania.

W ten sposób został w tej sprawie zrealizowany wymóg rzetelnego procesu, bowiem obrońca zajmując stanowisko w przedmiocie ewentualnych podstaw

wznowieniowych, bądź stwierdzając ich brak, ma pozycję autonomiczną i nie musi wyrażać w tym zakresie poglądów zbieżnych z reprezentowaną przez niego stroną, zaś sąd w takiej sytuacji nie jest obowiązany wyznaczać kolejnych obrońców z urzędu, aż do uzyskania przez wnioskodawcę oczekiwanego przez niego efektu. (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27 sierpnia 2008 r., IV KZ 52/08, R-OSN KW z 2008 r., poz. 1711; z dnia 17 września 2008 r., III KZ 92/08, R-OSN KW z 2008 r., poz. 1872,).

W związku z tym słusznie Przewodniczący Wydziału III Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego wezwał wnioskodawcę w trybie art. 120 § 2 k.p.k. do usunięcia w terminie 7 dni braku formalnego pisma w przedmiocie wznowienia postępowania, poprzez złożenie wniosku o wznowienie sporządzonego i podpisanego przez adwokata (k. 29 akt III KO 28/15), skoro wniosek o wznowienie postępowania sporządzony z naruszeniem przymusu adwokacko - radcowskiego jest prawnie bezskuteczny. Dlatego stwierdzenie skazanego, że nie stać go na obrońcę z wyboru nie mogło doprowadzić do uchylenia zaskarżonego zarządzenia, skoro nie usunął on w wyznaczonym terminie wskazanego wyżej braku formalnego pisma. Podobnie żadnego znaczenia dla sprawy niniejszej nie mają zarzuty podniesione przez skazanego pod adresem jego obrońcy zawarte w piśmie z dnia 21 lipca 2015 r.

Postąpienie procesowe Przewodniczącego Wydziału III Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego jest dopuszczalne także pod rządami obowiązującego od 1 lipca 2015 r. zmienionego przepisu art. 545 k.p.k. (art. 1 pkt 189 ustawy z dnia 27 września 2013 r., o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw Dz.U.2013.1247), gdy zarządzenie zapada w trybie usuwania braków formalnych osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania (art. 120 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 2 k.p.k.). Natomiast w sytuacji gdy wniosek taki zważywszy na zamieszczone w nim podstawy wznowieniowe jest oczywiście bezzasadny (art. 545 § 3 k.p.k.) Sąd właściwy do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania, w składzie jednoosobowym, wydaje zaskarżalne postanowienie odmawiające przyjęcia wniosku bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych. Należy podkreślić, że w omawianej sprawie, skoro skazany powielił podstawy wznowieniowe zawarte w poprzednim wniosku, byłoby możliwe zastosowanie art. 545 § 3 k.p.k., gdyby rozstrzygnięcie w tym zakresie zapadło w lipcu 2015 r. Jednak w analizowanej sytuacji zaskarżone zarządzenie zostało wydane w związku ze stwierdzeniem braku formalnego wniosku, dlatego też zasadny jest tryb rozpoznania tego zażalenia przewidziany w art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 i 3 k.p.k. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy zaskarżone zarządzenie utrzymał w mocy.

